

Posudek oponentky

na rigorózní práci Mgr. Václava Žaloudka

„Určování osobního statutu v českém a anglickém právu“

Rigorózní práce je věnována klasické problematice určování osobního statutu, a to ve srovnávacím pohledu českého a anglického práva. Autor vychází zčásti ze své práce diplomové, která se zabývala určováním osobního statutu fyzických osob, téma bylo rozšířeno o osoby právnické, což se ukázalo jako vhodné řešení, které plasticky ilustruje rozdílný přístup zkoumaných právních řádů k osobám obojí kategorie. Autor hned v úvodu také poukazuje na výrazně rozdílné řešení kolizní problematiky obou těchto kategorií: uvádí, že jiná jsou východiska, jiný byl historický vývoj, jiné jsou příslušné kolizní normy a jako odlišný vidí i výhled do budoucna (s. 2-3 práce). To jsou hned na počátku zajímavé úvahy, které vyžadují určitý přehled a určitou zkušenost. Myslím, že autor se s tímto vytčeným cílem vypořádal na velmi dobré úrovni, i když by bylo asi vhodné si k reprezentantům kontinentálního přístupu přibrat ještě nějaký klasický kontinentální právní systém, např. francouzský nebo německý, to je možná výzva pro autora do budoucna, pokud ve výzkumu těchto otázek hodlá pokračovat.

Práce je rozdělena do tří částí, z nichž první je stručným Úvodem (1.), po němž následují jako kapitola nejprve Fyzické osoby (2.) a poté Právnické osoby (3.), každá z posléze vedených kapitol má svůj vlastní závěr.

Po první části, Úvodu, se druhá kapitola věnuje fyzickým osobám. Nejprve je poměrně stručně pojednáno o právní úpravě v České republice, kde však přece jen došlo k rozšíření oproti původní práci diplomové. Těžiště však zůstalo, a to zcela oprávněně, v partii věnované anglickému právu. Podrobně je rozebírán zejména pojem domicilu, který je zčásti konfrontován s pojmem obvyklého pobytu, který je dnes nejen frekventovaným hraničním určovatelem v právu EU, ale dostává se postupně i do českého vnitrostátního práva. Zajímavé jsou pro mne zejména závěry a srovnání a argumenty ve prospěch domicilu (ke s. 38 n.). Autor by se měl při ústní obhajobě zamyslet nad srovnáním i z hlediska státní příslušnosti,

domicilu a obvyklého pobytu v právu EU, které v nařízeních zavazuje i Velkou Británii, pokud nařízení přijme (opt-in).

Třetí kapitola se zaměřuje na právnické osoby. Autor se nejprve věnuje právní úpravě v Anglii, těžištěm je opět pojednání o domicilu právnické osoby. Poté se soustřeďuje na platné české právo a přináší jeho zajímavou analýzu (zejména s. 66 n.). Potěšila mne podpora mého stanoviska o nutnosti důsledného rozlišování hledisek kolizního a cizineckého práva zejména ve vztahu k § 21 ObchZ, které není v české literatuře zcela jednoznačně sdíleno (jinak Čech). Při ústní obhajobě by se autor měl vrátit ke svému příkrému hodnocení pojmu „jiná než fyzická zahraniční osoba“ v § 22 ObchZ, jehož autorem byl, pokud vím, sám Prof. Kučera, který zde měl na mysli právě např. německou OHG apod. (ke s. 81). Myslím, že kritika tu není namístě, i když kritické hlasy zaznívají, ale pouze od komercialistů, kteří si tu naši „mezinárodní dimenzi“ neuvědomují.

K dalším vrcholům práce patří závěr (s. 87 n.), v němž autor srovnává vývoj principů určování osobního statutu právnických osob v Evropě, bylo by asi vhodné tyto úvahy doplnit nejnovějším vývojem v rámci EU.

Rigorózní práci hodnotím velmi pozitivně, autor se zaměřuje na řadu otázek, k nimž vyjadřuje své osobní názory, prokazuje samostatnost myšlení, schopnost pracovat s původními prameny i s literaturou, a to jak českou, tak zahraniční.

Práci plně doporučuji k ústní obhajobě a navrhuji, aby po úspěšné obhajobě a úspěšném vykonání rigorózní zkoušky byl Mgr. Václavovi Žaloudkovi přiznán akademický titul JUDr.

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc.

V Praze dne 14.12.2008